

Haziran, 2011 Sayı: 17

- I. Çin'de Gelişmeler**
 - o Ekonomi**
 - o Enflasyon ve Para Politikası**
 - o Dış Ticaret**
 - o Yatırımlar**
- II. Çin Dış Ülkelerle İlişkileri**
 - o ABD ile ilişkiler**
 - o AB ile ilişkiler**
 - o Diğer Ülkelerle İlişkiler**
 - o Türkiye ile İlişkiler**
- III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları**

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin’de Gelişmeler

➤ Ekonomi

Dünya Bankası: Çin ekonomisi 2011 yılında yüzde 9.3 büyüyecek

Dünya Bankası, küresel ekonominin 2011 yılında yüzde 3.2 büyüyeceğini tahmin etti.

Dünya Bankası tarafından yayınlanan raporda, dünya ekonomisinin bu yıl yüzde 3.2 ve önümüzdeki yıl yüzde 3.6 büyüyeceği öngörüldü. Raporda, dünya ekonomisinin canlanma sürecinde gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızının, gelişmiş ülkelerinkinden daha yüksek seyretmeye devam edeceğine dikkat çekildi.

Rapora göre, gelişmekte olan ülkeler ekonomide bu yıl ortalama yüzde 6.3, gelecek yıl ortalama yüzde 6.2 büyüme kaydedecek. Gelişmiş ülkelerdeki ekonomik büyüme ise bu yıl yüzde 2.2, gelecek yıl yüzde 2.7 olacak. 2011 yılında yüzde 9.3 büyüyecek Çin ekonomisi, 2012 yılında yüzde 8.7 oranında genişleyecek. (1)

Çin Sanayi Sektörü

Mayıs ayında Çin sanayi sektörünün ürettiği katma değer geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13.3 oranında

arttı. Artış hızı Nisan ayına kıyasla 0.1 puan düştüğü belirtildi. Mayıs ayında toplam 39 sanayi dalında büyüme kaydedildi. Tekstil sanayi yüzde 7, kimya hammadde imalat sanayi yüzde 13, metalik olmayan mineraller yüzde 18.5, ulaşım ekipmanları üretimi yüzde 7.8, makina imalat sanayi yüzde 18.9, telekomünikasyon ekipmanları, elektrikli ürünler, bilgisayar üretimi yüzde 11.4, ısı ve enerji üretimi yüzde 10.9 oranında arttı. (2)

Enflasyon ve Para Politikası

Haziran Ayında da Enflasyon artış eğilimi gösterecek

Çin’in önde gelen ekonomisti, hükümetin aldığı önlemlere rağmen haziran ayında enflasyondaki yükselişin artacağını belirtti.

Çin Ulusal Reform ve Kalkınma Komisyonu’ndan yapılan açıklamada Haziran ayında fiyatların Mayıs ayına göre daha da artacağı bildirildi. Ancak artış oranı hakkında yorum yapılmadı. (3)

Çin Borsası 8 Ayın en düşük seviyesinde

Mayıs ayında para arzı ve borç verme miktarı 2008’den bu yana en düşük

hızda büyüyen Çin'de Şanghay Endeksi, 8 ayın en düşük seviyesine geriledi.

Ekonominin soğumaya başladığı sinyallerinin arttığı Çin'de borç verme miktarının ve para arzının son 3 yılın en düşük seviyesinde büyüme kaydetmesinin ardından hisseler sert düştü. Şanghay Endeksi, son 8 ayın en düşük seviyesinin altına indi.

Şanghay Bileşik Endeksi, Çin'deki enflasyon önlemleri kapsamında yapılan sıkılaştırma politikalarının etkisiyle, 18 Nisan'daki zirvesinden yüzde 13 gevşedi. Endeks bu yıl toplamda yüzde 4,9 değer kaybetti. (4)

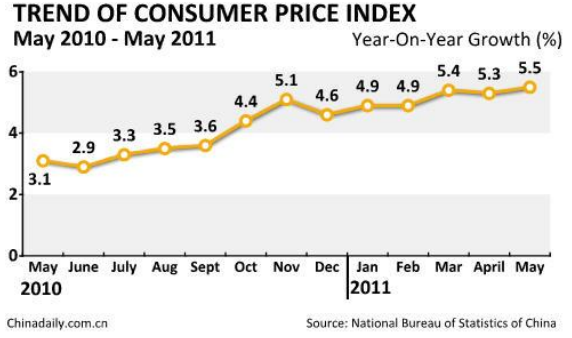
Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Çin'de Mayıs ayı Tüketici Fiyatları Endeksi'nin (TÜFE) geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,5'e arttığı ve bunun son 34 ayda görülen en yüksek artış olduğu bildirildi. Şehirlerde fiyatlar yüzde 5.3 oranında artış gösterirken, kırsal kesimlerde yüzde 6 oranında yükseldi.

Gıda fiyatları endeksi yüzde 11,7, diğer ürünler yüzde 2.9 arttı. Konut fiyatları endeksi yüzde 6,1, giyim fiyatları endeksi ise yüzde 1.8 arttı.

Çin hükümeti yıllık enflasyon oranını yüzde 4'ün altında tutmayı hedefliyor.

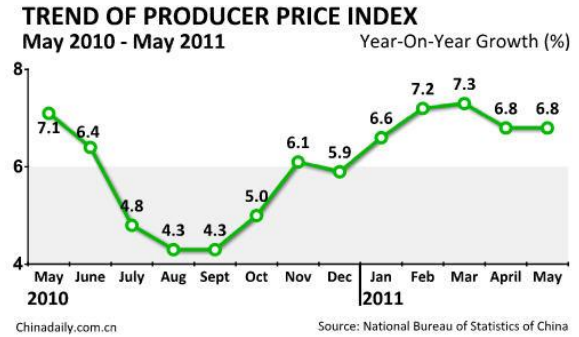
2011 ilk beş ayında TÜFE'de yüzde 5.2 oranında artış kaydedildi. (5)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Ulusal İstatistik Bürosu, ÜFE'nin Mayıs ayında yüzde 6,8 oranında arttı. Nisan ayı ile aynı seviyeyi korudu. Gıda üretim fiyatları endeksi yüzde 8.3, ham madde fiyatları yüzde 9.9, arttı.

Yılın ilk beş ayında ÜFE bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7 arttı. (6)

Çin hükümetinin mali gelirleri Mayıs ayında yüzde 34 arttı.

Çin Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Mayıs ayında ülkenin mali gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 34 oranında artarak 1.06 trilyon

yuan (163.6 milyar Amerikan Doları) oldu.

Merkezi hükümet 618.64 milyar yuan vergi geliri elde ederken, yerel hükümetler 442.59 milyar yuan vergi elde etmiştir.

Mali giderler ise, Mayıs ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 42.9 artarak 826.8 milyar yuan olmuştur.

Yılın ilk beş ayında yapılan harcamaların 479.25 milyar yuan'ı sosyal güvenlik sigortalarına ve istihdama, 470.78 milyar yuan eğitime ve 277.61 milyar yuan'lık bölüm ise tarım, ormancılık ve su kaynaklarına yapılmıştır. (7)

➤ Dış Ticaret

Yılın ilk beş ayında Çin'in toplam dış ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27.4 artışla 1401.79 milyar Amerikan Doları olmuştur.

İhracat; bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 25.5 artarak 712.37 milyar Amerikan Doları olmuştur.

İthalat; yüzde 29.4 artarak 689.41 milyar Amerikan Doları olmuştur.

Mayıs ayında dış ticaret hacmi, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 23.5 oranında artmış ve 301.27 milyar Amerikan doları olmuştur. (8)

Mayıs ayında Çin'de İthalat artarken, ihracat yavaşladı

Mayıs ayında Çin'in ithalatı artış gösterirken ihracatında yavaşlama yaşandı.

Gümrük İdaresi'nden yapılan açıklamada, Mayıs ayında ülkenin ihracatı 157.16 milyar Amerikan Doları, ithalatı 144.11 milyar Amerikan Doları olmuştur.

Ocak-Mayıs aylarında demir cevheri ithalatı yüzde 8.1, artmış ve 280 milyon ton olmuştur. Yüzde 11.3 artışla 106.51 milyon ton ham petrol ithal edilmiştir.

İhracat Nisan ayına kıyasla yüzde 29.9 düşmüş, 157.16 milyar Amerikan Doları olmuştur.

Mayıs ayında ülkenin dış ticaret fazlası, 13.05 milyar Amerikan Doları olmuştur.

Mayıs ayındaki ticaret fazlasındaki artışa rağmen, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 35.1'lik düşüş kaydedilmiştir.

AB Çin'in en büyük ticaret partneri olmaya devam etmiştir. Ocak-Mayıs

ayları arasında İki ÷lke ticaret hacmi 218.01 milyar Amerikan olmuştur.

Çin ve Amerika arasındaki dış ticaret hacmi yüzde 22.3 artarak 169.52 milyar Amerikan Doları olmuştur.

ASEAN ile gerçekleşen ticaret hacmi yüzde 26 oranında artmış ve 140.82 milyar Amerikan Doları olmuştur. (9)

Çin hükümeti lüks tüketim mallarına yönelik ithalat gümrük vergisinde indirim uygulayacak

Çin dünyanın en büyük ikinci lüks ürün tüketicisi. Bu nedenle hükümet lüks tüketim mallarına uygulanan ithalat gümrük vergisinde kesinti yapmaya hazırlanıyor. Bu yolla Çin hükümeti yerel zenginlerin daha çok pahalı kozmetik ürünleri, marka saatleri ve pahalı içkileri satın almasını sağlamak istiyor.

21st Century Business Herald'ın yayınladığı habere göre, Çin kozmetik ürünlere yüzde 50, marka saatlere ise yüzde 30 oranında ithalat vergisi uyguluyor. Çinliler, yüksek vergi oranları nedeniyle Çin pazarında çok yüksek fiyatlara satışı yapılan lüks tüketici ürünlerini Hong Kong, Londra ve Paris'ten almayı tercih ediyorlar.

Çin Ticaret Bakanlığı'nın yapmış olduğu araştırmaya göre, 20 çeşit lüks tüketim mallının fiyatı (saat, valiz, çanta, giyim eşyası, likör, elektrons vb. gibi) Çin'de, Hong Kong'takinden yüzde 45, Amerika'dan yüzde 51 ve Fransa'dan yüzde 72 daha yüksek.

Global Refund tarafından yapılan ankette, Çinli turistler Fransa'ya gelen yabancı turistler içerisinde alışveriş yapan en büyük grup. 2010 yılında Çinli turistlerin Fransa'da duty free'de satın almış oldukları ürünlerin toplam değeri 650 milyon AVRO'dur. (10)

Çin hükümeti 33 ürüne uygulanan ithalat gümrük vergisinde indirim yapacak

Çin Finans Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, 24 Haziran tarihinde hükümet yakıttan tekstile kadar 33 kalem üründe ithalat gümrük vergisi uygulayacağı bildirildi. Benzin ve mazot ithalat vergisi yüzde 1'e indirilecek. Bu ürünlere şuan uygulanan vergi oranı sırasıyla yüzde 5 ve yüzde 6. Öte yandan, dizel ve uçak yakıtı gümrük vergisi sıfır olacak.

Hükümet, tarife indirimleri ile ülkenin dış ticaretini dengeleyemeyi, teknik ekipman ve ham madde alımlarını

kolaylaştırarak iç tüketimi arttırmayı planlıyor. (11)

➤ Yatırımlar

Doğrudan Yabancı Yatırımları (FDI)

Çin Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Mayıs ayında Çin'e gerçekleşen doğrudan yabancı yatırımları yüzde 13.4 artarak, 9.225 milyar USD oldu.

Değişim değeri Nisan ayındaki yüzde 15.21'lik artışa kıyasla düşüş gösterdi.

Çin Ticaret Bakanlığı sözcüsü, Yao Jian, Mayıs ayı verileri ile birlikte yılın ilk beş ayı ülkeye giren yabancı sermaye bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 23.4 artışla 48.03 milyar Amerikan Doları olduğunu belirtti.

Mayıs ayında Çin'de onaylanan yabancı direk yatırım projeleri 2,391 oldu. Yao, yılın ilk beş ayında hükümetin onayladığı yabancı yatırımların sayısının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9.39 artışla toplam 10,543'e ulaştığını söyledi.

Yao, Çin'in halen yabancı yatırımlar için çekim merkezi olduğunu ve hükümetin önümüzdeki dönemde yabancı yatırım ortamını daha da geliştirmek için gerekli

çalışmaları sürdüreceğini de sözlerine ekledi.

Yao ayrıca, yabancı sermaye yatırımlarının 12. 5 Yıllık Plan kapsamında hizmet sektöründe de artacağını beklediğini dile getirdi.

Asya ülkelerinden gelen yatırım, yılın ilk beş ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 29.28 arttı

Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan yatırımlar da yine yılın ilk beş ayında yüzde 9.02 arttı.

Amerika'dan yapılan yatırımlar ise, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24.12 düşüş gösterdi. (12)

Uluslararası büyük şirketlerin yeni enerji alanına yatırım için en çok tercih ettikleri ülkeler arasında Çin ikinci sırada

Global Denetim, Vergi ve Danışmanlık Şirketi (KPMG) tarafından gerçekleştirilen ankette, yenilenebilir enerji sektöründe gerçekleştirilen uluslararası yabancı yatırımlarda Amerika birinci sırada yer alırken, Çin ikinci, Hindistan ise üçüncü sırada yer alıyor.

Dünya genelinde yeni enerjiyle iştigal eden 500 şirketin yöneticileri arasında

yapılan ankete göre, yanıt verenlerin yüzde 53'ü Amerika'yı, yüzde 38'i Çin'i, yüzde 35'i de Hindistan'ı yatırım için tercih ettiklerini bildirdi.

Petrol fiyatlarının artması ve Japonya'da nükleer kriz meydana gelmesiyle güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, biyoenerji yenilenebilir enerji alanları yatırımcıların en çok ilgi gösterdiği alanlar arasında yer alıyor.

Ankete yanıt verenlerin yüzde 78'i enerji alanındaki birleşme ve satın alma faaliyetlerinin Çinli şirketler tarafından gerçekleştirilmesini arzu ettiklerini belirtirken, yüzde %59'u Kuzey Amerika, yüzde 42'si Hindistan, yüzde 41'i Batı Avrupa şirketleri tarafından gerçekleştirilmesini beklediklerini dile getirdiler. (13)

Çin Yurtdışı Yatırımları

Çin Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Yao Jian yaptığı basın toplantısında, bu yılın Ocak-Mayıs aylarında 110 ülke ve bölgede toplam 1613 projeye yatırım gerçekleştirdi. Toplam yatırım değeri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 42.3 artışla 20.35 milyar Amerikan Doları oldu.

Mayıs ayında gerçekleştirilen yurtdışı yatırım faaliyetleri değeri ise 279.2 milyar Amerikan Doları oldu.

Ocak-Mayıs ayları arasında Çinli şirketler tarafından gerçekleştirilen birleşme ve satın alma faaliyetleri 8.5 milyar Amerikan Doları oldu. Mayıs ayında yapılan birleşme ve satın almaların değeri ise 3.07 milyar Amerikan Doları olarak gerçekleşti. (14)

II. Çin'in Dış Ülkelerle İlişkileri

➤ Avrupa ile İlişkiler

Çin Başbakanı Wen Jiabao: Çin, Avrupa'da ciddi bir yatırımcı

Çin Başbakanı Wen Jiabao, Avrupa finans piyasasının ciddi ve uzun vadeli bir yatırımcısı olan Çin'in, orta ve doğu Avrupa ülkelerinin aldığı ekonomik ve finansal önlemlere destek verdiğini ve bölgenin finans piyasasına güvendiklerini söyledi.

Wen Jiabao, Budapeşte'de 25 Haziran'da düzenlenen Çin-Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri Ekonomi ve Ticaret Forumu'na katıldı. Forumda konuşan Wen Jiabao, Çin ile orta ve doğu Avrupa ülkeleri arasındaki finansal işbirliğinin güçlendirilmesi çağrısında bulundu. Başbakan Wen, her iki tarafın finans kuruluşlarının, karşılıklı olarak

şube açmalarına ve yuan cinsinden sınır ötesi işlemler yapılmasına destek vereceklerini ifade etti. Wen, orta ve doğu Avrupa ülkelerinin gelişmesine destek vermek için etkili işbirliği yöntemleri aramaya hazır olduklarını, aynı zamanda bu ülkelerin kendi finans piyasalarını daha açık hale getirmelerini beklediklerini söyledi. (15)

Almanya ve Çin 15 milyar Amerikan Doları değerinde anlaşmaya imza attı

Çin ve Almanya 28 Haziran tarihinde 15 milyar Amerikan Doları değerinde ticari anlaşmaya imza attı. Anlaşmalar, enerji, finans ve çevre koruma gibi projeleri içermekte.

Almanya, Avrupa'nın Çin'e teknoloji transferi gerçekleştiren en büyük ülkesi. Nisan 2010 tarihi itibarıyla Almanya'nın Çin ile teknoloji transferi için imzalamış olduğu 15,448 kontratın değeri 52.2 milyar Amerikan Doları'dır.

İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 2010 yılında 142 milyar Amerikan Doları olarak gerçekleşmişti. Almanya Çin'in Avrupa'daki en büyük ticaret ortağı. (16)

Wen Jiabao Avrupa Seyahatinden Döndü

Çin Başbakanı Wen Jiabao Macaristan, İngiltere ve Almanya'ya düzenlediği

resmi ziyaretleri tamamlayarak 29 Haziran tarihinde yurda döndü. Wen, beş gün süren ziyaretlerin çok verimli geçtiğini ve Çin-Avrupa Ekonomik İlişkilerini daha yüksek bir seviyeye taşıdığını belirtti. Çinli Başbakan'ın ziyareti sırasında Avrupa ve Çin arasında toplam 20 milyar değerinde işbirliği anlaşması imzalandı. Ziyarete ayrıca Çin tarafı iki ülke KOBİlerinin işbirliklerini destekleyecek yaklaşık 2 milyar AVRO değerinde bir kredi fonu oluşturdu.

Wen'in İngiltere ziyareti sırasında da iki ülke 12 adet işbirliği anlaşmasına imza attı. Anlaşmaların toplam değeri 4 milyar Amerikan Doları. Başbakan Wen, iki tarafın iştirakıyla bir " Yatırım Çalışma Grubu" oluşturulmasını, iki ülke KOBİlerinin ortak AR&GE projeleri gerçekleştirmeleri için laboratuvarlar kurulmasını önerdi.

Macaristan ile ikili ticari ilişkilerin 2015 yılında 20 trilyon Amerikan Doları'na ulaştırılması hedefi konusunda hemfikir olundu. İki ülke liderleri toplam 12 adet ticari anlaşmaya imza attı. (17)

AB, Çin'in piyasa ekonomisi statüsünü tanımalı

İngiltere'nin eski başbakanlarından John Prescott, Çin'deki reformların gerçekçi politikalarla yapıldığını ve Çin'in piyasa ekonomisi statüsünün Avrupa Birliği (AB) tarafından tanınması gerektiğini söyledi.

Beijing'de düzenlenen 2. Global Akıl Kuruluşları Zirvesi'ne katılan Prescott, Avrupa ülkelerinin farklı sosyal rejimleri ve yaklaşımları olmasına rağmen, Çin'in, onlarla karşılıklı saygı temelinde temas kurduğunu ve kimsenin içişlerine karışmamaya özen gösterdiğini ifade etti. Prescott, Çin'in, AB'nin çok iyi bir ortağı olduğunu da vurguladı.

İngiltere'nin eski başbakanlarından John Prescott, Çin'in Avrupa'daki yatırımlarının yüzde 40'tan fazlasını Portekiz, İspanya ve Yunanistan gibi borç krizinde bulunan ülkelere yaptığını ve avro bölgesi sorununa ilgi gösterdiğini, dolayısıyla Çin'in piyasa ekonomisi statüsünün tanınması gerektiğini belirtti. (18)

Çin-Ukrayna stratejik ortaklık ilişkisi kuruldu

Çin ile Ukrayna arasında stratejik ortaklık ilişkisi kurulup geliştirilmesini

öngören ortak bildirge Ukrayna'nın başkenti Kiev'de 20 Haziran'da imzalandı.

Bildirgede Çin ve Ukrayna devlet başkanlarının ülkeleri arasındaki ikili ilişkilerin hızlı bir gelişme aşamasında bulunduğu noktasında fikirbirliği içinde olduğuna işaret edildi. Taraflar ikili ilişkileri bir üst düzeye çıkarma yönündeki ortak arzularını dile getirdiler ve dünyada meydana gelen büyük değişiklik nedeniyle aralarında stratejik ortaklık ilişkisi kurulup geliştirilmesini kararlaştırdılar.

Stratejik ortaklık ilişkisinin anlamı ve temel ilkesi üzerinde duran bildirgede, iki ülkenin karşılıklı olarak birbirlerinin egemenlik ve toprak bütünlüğünü korumaya destek vereceği vurgulandı.

Bildirgede, ekonomi ve ticaret, bilim ve teknoloji ile havacılık ve uzay alanlarındaki işbirliğinin ikili ilişkilerin gelişmesinde önemli yer tutacağı kaydedildi. Her iki taraf kültür ve eğitimde de aralarındaki iletişim ve işbirliğini pekiştireceklerini ilan etti.

Bildirgede, böylesi büyük bir işbirliği projesini hayata geçirmenin Çin ve Ukrayna arasında mevcut olan gerçeğe dayalı işbirliğinin yeni bir dönemini simgelediği dile getirildi.

Bildirgede, ayrıca Çin-Ukrayna stratejik ortaklık ilişkisinin herhangi bir üçüncü ülkeyi hedef almadığı belirtildi. (19)

➤ Amerika ile ilişkiler

Çin ile ABD, Asya-Pasifik işlerini görüştüler

Çin ile ABD arasında yapılan Asya-Pasifik görüşmelerinin ilki, Hawaii'nin merkezi Honolulu kentinde 25 Haziran'da gerçekleşti. Çin Dışişleri Bakanı Yardımcısı Cui Tiankai ve ABD Dışişleri Bakanı Yardımcısı Kurt M. Campbell, toplantıya eşbaşkanlık ettiler.

İki taraf, Asya Pasifik bölgesindeki gelişmelerin yanı sıra, kendi politikaları hakkında da görüş alışverişinde bulundular. Taraflar, işbirliğini ilerleterek, bölgesel barış ve refahın korunmasına katkı yapmak konusunda fikirbirliği sağladı.

Toplantının olumlu ve yararlı olduğunu savunan bakan yardımcıları, ikinci toplantıyı en kısa sürede yapmayı kararlaştırdı. (20)

Amerika'nın Çin'e ihracatta kısıtlama getirmesi Çin'i hayal kırıklığına uğrattı: Çin Ticaret Bakanlığı

Çin Ticaret Bakanlığı Sözcüsü 28 Haziran'da yaptığı açıklamada Amerika'nın ileri teknoloji ürünlerde

Çin'e yapılan ithalata kısıtlama_getirme kararını "ayrımcılık" olarak değerlendirdiklerini dile getirdi.

Yorum, Amerika Ticaret Bakanlığı'nın bu ay bu aykı ihracat lisansı verilmeyen ülkeler listesinde yer alması sonucu yapıldı.

Amerika'nın Çin'e yaptığı ihracat son yıllarda hızla artmasına rağmen ileri teknoloji ürünlerinin Çin'e ihracatında temkinli davranmakta.

İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi bu yılın ilk beş ayında 169.52 milyar Amerikan Doları'na ulaştı. (21)

➤ Diğer Ülkelerle ilişkiler

7. Çin-Rusya Enerji Görüşmeleri yapıldı

7. Çin-Rusya Enerji Görüşmeleri Moskova'da 31 Mayıs'ta yapıldı. Görüşmenin eşbaşkanlığını, Çin Başbakan Yardımcısı Wang Qishan ve Rusya Başbakan Yardımcısı Igor Seçin yaptı.

Wang Qishan görüşmede, hükümetlerin ve ilgili işletmelerin ortak çabalarıyla iki ülke arasında petrol, doğal gaz, kömür, elektrik ve nükleer enerji alanlarındaki işbirliğinde sevindirici ilerlemeler kaydedildiğini belirtti. Wang, 1 Ocak'ta resmen hizmete giren boru hattının istikrarlı performansı sayesinde, 6 milyondan fazla ham petrol nakledildiğini söyledi.

Çin Başbakan Yardımcısı, görüşmede, iki ülke arasında boru hatlarıyla yapılan petrol alışverişinin geliştirilmesi konusunda yeni bir anlaşmaya varıldığını bildirdi. Wang Qishan, iki ülkenin özellikle petrol alanındaki işbirliğini daha ileri noktalara taşıyabileceklerini dile getirdi.

Rusya Başbakan Yardımcısı Igor Seçin de, Rusya-Çin Enerji Görüşmeleri ile her defasında olumlu sonuçlar elde edildiğini belirterek, son buluşmanın da verimli geçtiğini ve özellikle büyük çaplı enerji işbirliğinde yeni gelişmeler kaydedildiğini vurguladı. Seçin, son görüşmeyle stratejik işbirliği ve ortaklık ilişkilerinin daha yüksek bir düzeye çıkarılmasına ve iki ülke arasındaki tüm sorunların çözülmesine olanak sağlandığını söyledi. Seçin, dostluk ve işbirliğiyle elde edilen somut sonuçların artmasını umduklarını da sözlerine ekledi.

Çin Başbakan Yardımcısı Wang Qishan aynı gün Rusya Başbakanı Vladimir Putin'le bir araya geldi. İki lider, doğal gaz alanındaki işbirliğinin geliştirilmesini öngören mutabakat zaptının imza töreninde hazır bulundu.

(22)

➤ Türkiye ile İlişkiler

Türk-Çin Ticaret Rakamları

Ocak-Nisan 2011 tarihleri arasında Türkiye ve Çin arasında gerçekleşen dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 35.2 artarak 7.53 milyar Amerikan Doları oldu.

Türkiye'nin Çin'e ihracatı 690 milyon Amerikan Doları olarak kaydedildi. Bu rakam Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 1.6'sını oluşturuyor.

Türkiye'nin Çin'den ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 40.2 arttı ve 6.84 milyar Amerikan Doları oldu. Bu miktar Türkiye'nin toplam ithalatının yüzde 8.9'unu oluşturuyor.

Ocak-Nisan aylarında iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi geçen yılın Ocak- Nisan aylarına göre yüzde 46.8 artarak, 6.16 milyar Amerikan Doları oldu. Bu rakam Türkiye'nin toplam dış ticaret açığının yüzde 18.2'sini oluşturuyor.

Nisan ayının sonunda Çin Türkiye'nin 17. İthalat ülkesi ve 3. İthalat ülkesi oldu.

(23)

Bank of China Türkiye'de ofis açıyor

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Türkiye ve Çin'de karşılıklı

birer banka açma konusunda bir mutabakata varıldığını hatırlatarak, "Bank of China'nın Türkiye ofisinin lisansı verilmiş, Türkiye sorumlusu görevine başlamış durumda. Yakın bir zamanda bu ofisin faaliyete geçeceğini memnuniyetle öğrenmiş bulunmaktayız. Çin'de de bir Türk bankasının en kısa zamanda faaliyete geçmesi için bizim de çabalarımız var" dedi.

Babacan, Türk Çin Sanayici İşadamları Derneği'nin (TÜÇSİAD) Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği ile birlikte düzenlediği 1. Türk-Çin İş Forumu'nun açılışında yaptığı konuşmada, hükümet olarak Çin Halk Cumhuriyeti ile olan ilişkilere özel önem attiklerini söyledi. Babacan, "Arzumuz, kapsamlı iş birliğimizin uzun vadeli, güçlü ve çok boyutlu stratejik ortaklık perspektifiyle her alanda gelişmesi" diye konuştu. (24)

Akbank "TL- Yuan" köprüsünü kurdu

Akbank, Çin ile bankacılık işlemlerinde Yuan kullanımına başladı

Çin'in kur dalgalanmalarından korunmak için yerel para birimlerine yönelmesi üzerine harekete geçen Akbank, 3 trilyon dolarlık ticaret hacmine sahip dünya devi ile Türkiye

arasındaki Yuan işlemlerini başlattı.

Akbank Genel Müdürü Ziya Akkurt ve Çin Kalkınma Bankası Başkan Yardımcısı Gao Jian tarafından geçen Aralık ayında imzalanan anlaşma çerçevesinde Akbank, Nisan 2011 itibarıyla Çin parası Yuan üzerinden işlem yapmaya başladı.

Akbank KOBİ Bankacılığında sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Kaan Gür, işlemlerin başlamasından dolayı memnuniyetini dile getirerek, Akbank'ın, Çin Kalkınma Bankası ile yaptığı "Yuan/TL kullanım" anlaşmasının iki banka arasındaki uzun vadeli stratejik işbirliği için büyük önem taşıdığını söyledi. Gür, uluslararası finans piyasalarındaki hareketlere bağlı olarak yaşanan kur dalgalanmaları nedeniyle Çinli üretici ve ihracatçı firmaların Yuan üzerinden ticareti teşvik ettiklerini belirtti. Ayrıca, toplam 3 trilyon dolar tutarında yıllık ticaret hacmine sahip Çin'in, önümüzdeki birkaç yıl içinde, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler ile ticaretinin yarısını Yuan üzerinden yapmayı hedeflediğini anımsattı.

"Bu nedenle, iki ülke arasındaki işlemlerde Yuan kullanımını başlatarak, geleceğin rekabet ortamında bir adım

öne geçmiş olduk" diyen Gür, Türk üreticileri ve ihracatçılarının da kur dalgalanmalarından korunmak için Çin ile ticari işlemlerde yerel para birimini tercih etmeye başladıklarına dikkat çekti. Gür, Türkiye ile Çin arasındaki ticaret hacminin de 20 milyar dolara dayandığının altını çizerek, başlattıkları Yuan işlemleri ile Çin - Türkiye bankacılık işlemlerinde önemli bir avantaj yakaladıklarına işaret etti.

Akbank'ta Yuan ile birçok işlem yapılabilir.

Akbank'ın tüm şubelerinde uygulamaya başladığı Yuan - TL işlemleri ile kambiyo, mevduata kadar birçok işlem yapılabilir. Akbank ve Çin Kalkınma Bankası'nın, uygulamaları tüm bankacılık işlemlerine yaymak amacıyla çalışmaları sürüyor. Üretici ve ihracatçı/ithalatçı firmaların, Akbank'ta Yuan üzerinden yapabildikleri başlıca işlemler şöyle:

* Her türlü ödeme şekline göre gerçekleştirilecek ithalat/ihracat işlemleri.

* Görünmeyen işlem transferleri.

* Yurt dışından veya yurt içindeki diğer bankalardan havale şeklinde gelen

dövizler karşılığında Vadesiz Yuan Mevduat Hesabı açılması ve bu hesaplardan havale ve virman işlemleri. (25)

"Hayde Bre" Çin'de En İyi Film ödülünü kazandı

Çin'in Shanghai kentinde yapılan 14. Shanghai Uluslararası Film Festivali'nde, "Hayde Bre" filmi En İyi Film ödülünü kazandı.

Dünya genelinden 1600 film arasından seçilen 16 filmle yarışan Orhan Oğuz'un yönettiği "Hayde Bre" filmi, festivalde birincilik ödülünün yanı sıra En İyi Erkek Oyuncu ödülünü de aldı.

Yönetmen Oğuz, dün basına yaptığı açıklamada, Türk filminin burada güçlü olduğunu hissettiklerini ve böyle bir ödülü Türkiye adına almaktan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Oğuz, "Hayde Bre"yi birinci yapan en büyük unsurun duygusallığı öne çıkarması olduğunu belirterek, "Filmin değişik hikayesi ve duygu yüklü olması bize bu ödülü kazandırdı" şeklinde konuştu.

Filmin başrol oyuncularından olan ve filmde Makedonyalı bir Türk pehlivanı Şaban Aga'yı canlandıran Şevket Emrullah'ın rahatsızlığı nedeniyle

ödülünü kendisinin alamadığını belirten Oğuz, bu ödülün Emrullah'a iyi geleceğini kaydetti.

Oğuz, kazandıkları "Altın Kadeh"i Shanghai'dan Türk halkının şerefine kaldırdığını söyleyerek, Çinlilerin ilk günden beri filme büyük ilgi gösterdiğini ve sezgilerinin kendilerini yanıltmadığını ifade etti.

Törene katılan Türkiye'nin Shanghai Başkonsolosu Deniz Eke de film ekibini tebrik ederek, Çinli izleyicilerden olumlu tepkiler alındığını ve Türk-Çin sinemaları arasında daha fazla işbirliği görmeyi arzu ettiklerini söyledi.

Eke, dünyaca ünlü Shanghai Uluslararası Film Festivali'nde gelecek yıl daha fazla Türk filmi ve oyuncusunu ağırlamaktan memnun olacaklarını ifade etti.

Törene yönetmen Orhan Oğuz'un yanı sıra başrol oyuncularından Nilüfer Açıkalın ve filmin yapımcısı Yasemin Küçükçavdar katıldı.

Dünya genelinden 1600 filmin başvurduğu ve sadece 16 filmin yarıştığı festivaldeki tek Türk filmi olan Hayde Bre, bir hafta boyunca dünyanın ünlü yapımlarıyla yarıştı.

Orhan Oğuz'un kendi hayatından esinlenerek hazırladığı filmde, Makedonya'da bir kasabada, sade bir yaşantı süren eski bir Türk pehlivanın, İstanbul'a gittikten sonra taşra ve kent yaşamı arasında yaşadıkları anlatılıyor. (26)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (28.06.2011) (27)

Türk Lirası	3.95937
Amerikan Doları	6.47504
AVRO	9.26362

II. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- 13 Haziran 2011, Guangxi
Guangxi Qinzhou Jiahua Mining Industry Ltd. ve Hollandalı Akzo Nobel cevher işleme alanında ortaklık anlaşması imzaladı. Anlaşma ile şirket Çin'in en büyük cevher işleyicisi olmayı planlıyor. (28)
- 17 Haziran 2011, Çin ve Rusya elektrik üretimi alanında anlaşma imzaladı. Anlaşma Çin'in Yangzte Power ve Rusya'nın EuroSibEnergo Şirketleri arasında imzalandı.

Anlaşmaya kapsamında, şirket Batı Siberya'da 3 adet 3 gigavat kapasiteli enerji üretim santrali kuracak. Santrallerden ikisi hidroelektrik üretim santrali, diğeri ise doğal gaz santrali olacak. (29)

- 27 Haziran 2011, Çin'in Devlet şirketi China Energy Conservation & Environmental Protection Group ve İngiltere'nin Seamwell International Ltd. Şirketi İç Moğolistan'da ortak temiz kömür enerji santrali kuracak. Projenin değeri 1.5 milyar USD. Proje 25 yıllık 1000 megavat elektrik üretecek. (30)

Kaynaklar

1. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/08/1s133711.htm>
2. <http://www.miit.gov.cn/n11293472/n11293832/n11294132/n12858387/13879451.html>
3. http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-06/23/c_121572873.htm
4. <http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=1146763>
5. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20110614_402731914.htm
http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-06/14/c_121535517.htm
6. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20110614_402731914.htm
7. http://www.gov.cn/jrzg/2011-06/12/content_1882151.htm
8. http://www.gov.cn/jrzg/2011-06/12/content_1882151.htm
9. http://www.chinadaily.com.cn/hqcj/zxqxb/2011-06-11/content_2869163.html
10. http://www.chinadaily.com.cn/dfpd/jingji/2011-06/16/content_12711476.htm
11. http://www.mof.gov.cn/zhengwuxinxi/caizhengxinwen/201106/t20110624_566736.html
12. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/v/201106/20110607606904.htm>
13. <http://www.chinanews.com/ny/2011/06-09/3098476.shtml>
14. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201106/20110607611103.html>
<http://finance.jrj.com.cn/2011/06/15120010209592.shtml>
15. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/26/1s134046.htm>
16. http://www.chinadaily.com.cn/hqgj/2011-06/29/content_12798353.htm
17. Shanghai Security Journal, June 30, 2011
18. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/25/162s134038.htm>
19. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/20/1s133958.htm>
20. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/26/1s134051.htm>
21. <http://news.cnnb.com.cn/system/2011/06/29/006978592.shtml>
22. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/01/1s133584.htm>
23. http://countryreport.mofcom.gov.cn/new/view110209.asp?news_id=24683
24. <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/infocenter/news/Pages/020611-bank-of-china-office-opening-turkey.aspx>
25. <http://ekonomi.haberturk.com/finans-borsa/haber/635666-akbank-tl-yuan-koprusunu-kurdu>
26. <http://turkish.cri.cn/781/2011/06/20/1s133941.htm>
27. <http://www.xe.com/ucc/>
28. <http://msn.finance.sina.com.cn/gdxw/20110613/1043117154.html>
29. http://www.chinadaily.com.cn/china/2011-06/17/content_12727212.htm
30. <http://www.bloomberg.com/news/2011-06-26/china-energy-seamwell-to-build-1-5-billion-clean-coal-plant.html>

